



## TORVDAMPKJELEN.

DEN STØRSTE VANSKELIGHET ved brændtoryfabrikationen er som bekjent *tørkningen* og dernæst den korte tid av aaret, man som følge av lufttørkningen kan holde torvfabrikationen igang. Ved de forbedrede utnyttelsesmetoder, som nu er under utarbeidelse og tildels allerede er prøvet i praksis, søker man at ta hensyn hertil.

*Kunstig tørkning* er et vanskelig teknisk-økonomisk spørsmål og endmøre saa jo ringere værdien er av det materiale, som skal tørkes og jo større forholdet er mellom vandgeholt og tørsustans. Særlig gjelder dette et saa vandholdig materiale som brændtory, hvis tørsustans kun er 10 à 15 %.

Det almindelige princip for kunstig tørkning er, at man paa en eller anden maate opvarmer luft og leder denne gjennem eller forbî det stof, som skal tørkes, hvorved tørkeluften optar vand, avkjøles dermed og blandes med vanddamp, samt ledes ut i det fri. Den varmemængde som herved føres bort — ca. 600 kalorier pr. kg. vanddamp --- er for store vandmængder meget høi og gaar tapt uten at kunne nyttiggjøres videre. Det er hovedaarsaken til at saa mange tørkeapparater er saa kostbare i drift.

I den nyere tid har man begyndt at forlate dette gamle princip og har konstrueret tørkeapparater av forskjellig slags, hvorved anven-

delsen av luft overflødiggjøres, — man tørker kun ved hjælp av overhetet vanddamp. Den overhetede vanddamp er tør og har en overordentlig høi evne til at opta vand.

Et apparat, hvorved man paa denne maate kan tørke torv, er *Gerckes* saakaldte *torvdampkjele*. Det er en ganske eiendommelig og noget kompliceret indretning. I hovedtrækkene bestaar i den av en almindelig vandrørsdampkjele, en overheter og en tørketrommel, samt desuten en briketpresse. Det er saaledes en dampkjele, hvori man fordamper vand av vaat torv, men dette sker ad omveie.

I virkeligheten fyres kjedlen indirekte med torv av 85—90 % vandgehalt. Vandet i torven fordampes i tørketromlen ved hjælp av overhededt vanddamp av 16 atm. tryk. Herved synker spændingen til omkr. 10 atm. tryk og en del av vandet i dampen fortættes. Dette vand ledes ned til vandrørkjelen. Dampoverskuddet av 10 atm. tryk brukes til at drive dampmaskiner. Samtidig erholder man tør torv, der briketteres og brukes til at fyre dampkjedlen med. Det man altsaa her opnaar er, at man av torv med 85—90 % vandgehalt erholder damp til drift av dampmaskiner, samt brændsel til at fyre kjelen. Det hele virker automatisk. Forøvrig henvises til tegningen.

Redaktøren har hat anledning til at se den første av disse i Tyskland. Nok et anlæg er nu under bygning. Theoretisk er det beregnet, at denne metode skal kunne være regningssvarende, men paalidelige praktiske resultater foreligger endnu ikke. Disse torvdampkjeler egner sig vistnok kun for store anlæg.

## KURSUS I ENG- OG PILEDYRKNING VED MYRFORSØKSSTATIONEN NEU-HAMMERSTEIN I POMMERN.

**E**FTER beslutning av den provinsiale myrkulturkommission vil der iaar for første gang avholdes et kursus ved myrforsøksstationen i Neu-Hammerstein, særlig for praktiske landmænd. Kurset tar sin begyndelse i første del av juni maaned og varer en uke. Undervisningen ordnes saaledes, at der daglig ca. 2 timer holdes foredrag over de vigtigste spørsmaal for eng- og pilekulturen, hvortil slutter sig praktiske demonstrationer ved stationen og besøk av anlæggene ved det kongelige krongods Gahrke, godset Schmolsin og andre interessante anlæg.

Kurset koster for tyskere 5 mark og for utlændinger 10 mark. Myrforsøksstationen besørger logi leiet enten i Neu-Hammerstein eller de omliggende landsbyer og meddeler ogsaa paa forespørsel alle nærmere oplysninger.